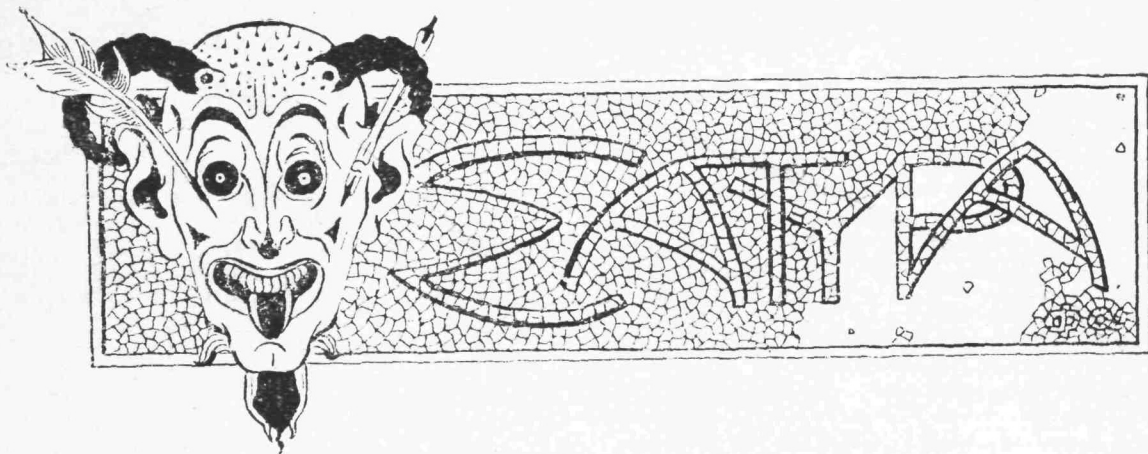

* ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ *

Ο ΚΑΛΩΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΜΕΝΟΣ

ΑΝΤΟΤΕ ἐπεγόντως τὸν βλέπετε νὰ τρέχη, ἀλλ' ἰδίως ἀφ' ὅτου ἐκηρύχθη ἡ ἐπιστράτευσις, ἡ ταχύτης του φθάνει σχεδὸν ἐν αὐτοκίνητον. Ἐργασίαν δὲν ἔχει καμμίαν, ἀλλὰ ὀλίγη ἐργασία εἶνε νὰ μαθαίνει ὅλας τὰς εἰδήσεις, καὶ τὰς μᾶλλον ἀποκρύφους;

Εἰσέρχεται παντοῦ, παρατηρεῖ ὅλα, ὁμιλεῖ μὲ τὸν ἓνα ἐνῶ ταυτοχρόνως χαιρετᾷ τὸν ἄλλος, πετᾷ μίαν φράσιν, περισυλλέγει γνώμας, ψυχολογεῖ μορφάς, ἐτάζει καρδίας καὶ νεφρούς. Δι' ὅλα τὰ ζητήματα εἶνε ἐνήμερος Ἡ πολιτικὴ δὲν ἔχει δι' αὐτὸν μυστήρια. Ἡ στρατιωτικὴ τέχνη τοῦ εἶνε γνώριμος. Διὰ τὴν ἐκκλησίαν ἔχει τὰς γνώμας του. Διὰ τὴν παιδείαν, ἔχει συντάζει κάποιον ὑπόμνημα, διὰ τὸ ὅποιον λέγει ἀπὸ δεκαετίας: «Θὰ ἰδῇ προσεχῶς τὸ φῶς». Διὰ τὴν δικαιοσύνην; Ἡξεύρει ὅλα τὰ ἀπλῆτά της. Διὰ τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν ναυτιλίαν; Ἡμπορεῖ νὰ σᾶς ὁμιλῇ ἐπὶ δύο ὥρας. Διὰ τὴν ἀεροπλοΐαν; Τρελλαίνεται. Διὰ τὰ θεατρικὰ ἔργα; Εἶνε ὁ αὐστηρότερος τεχνοκρίτης κατὰ τὰ διαλείμματα τῆς παραστάσεως. Διὰ τὴν καλλιτεχνίαν; Εἰδικότης.

Τὴν φιλολογίαν, ξένην καὶ ἰδικήν μας, τὴν παρακολουθεῖ ἐξ ἀποστάσεως πάντοτε, ἀλλὰ φιλοσοφῶς. Τὸ φόρτε του ὅμως εἶνε τὰ κοινωνικὰ παρασκήνια. Μοναδικὸς ἐξερευνητὴς τοῦ οἰκογενειακοῦ αὐτοῦ. Ἡμπορεῖ νὰ σᾶς εἴπῃ, νὰ σᾶς βεβαιώσῃ δηλαδή, μὲ τὰ δευτερόλεπτα πότε ἔβηξεν ὁ Α, τί σκέπτεται ὁ Β, ποῖον γλυκοκυττάξῃ ἡ Γ, ποῖον συνοικέσιον ἐγκυμονεῖται, ποῖον διαζύγιον ἐπαπειλεῖται, πόσα χρεωστῇ ὁ Σ. καὶ εἶνε ἔτοιμος νὰ σᾶς εἴπῃ τί περιουσίαν ἔχει ὁ πρῶτος τυχών.

Κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν κρίσιμων περιστάσεων τῆς Πατρίδος, εἶνε ὁ «καλῶς πληροφορημένος», ἀναπόσπαστος πυρὴν πάσης συγκεντρώσεως. Εἰς

σπίτια, εἰς καφενεῖα, εἰς ἐμπορικὰ καταστήματα, εἰς δικαστήρια, εἰς δημοσιογραφικὰ γραφεῖα, εἰς πλατείας, εἰς θέατρα, εἰς τράμ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἐκκλησίαν, πανταχοῦ παρών. Πάντα κατὶ «νεώτερον» ἔχει νὰ εἴπῃ, κατὶ νὰ ἐπιβεβαιώσῃ μὲ τὸν αὐθεντικώτερον τρόπον, κατὶ νὰ προσθέσῃ, νὰ διακόψῃ, νὰ διαφεύσῃ, νὰ συνηγορήσῃ. Καὶ ὁμιλεῖ πάντοτε ζωηρῶς, ἀπεριφράστως, ὑπευθύνως. Ὁ τόνος τῆς φωνῆς του εἶνε πειστικός, αἱ χειρονομίαι βίαιαι. Δὲν ἐπιτρέπει ἀντίρρησην ἢ καὶ ἀμφιβολίαν εἰς οἰονδήποτε δι' ὅ,τι εἴπῃ. «Factum» σοῦ λέγει εἰς κάθε φράσιν.

Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, εἶνε ἀπαισιόδοξος. Πολὺ ὀλίγα πράγματα τυγχάνουν τῆς ἐπίδοκμασίας του. Κάτι ψεγάδι θὰ εὕρῃ. Δὲν πιστεῖ εἰς τὴν ὑπαρξιν τῆς Ἠθικῆς πρωτίστως. «Ἀ αὐτῇ; σᾶς λέγει. Ἐμένα νὰ ρωτήσῃς! νᾶξερές τί πρᾶγμα σοῦ εἶνε...» καὶ σταματᾷ διὰ νὰ σέρίψῃ εἰς Λαβύρινθον ὑποψιῶν. Εἰς τὰ λόγια του ὑπάρχει κάποιον κακεντρέχεια, καὶ ἡ κακολογία δίνει καὶ παίρνει—δίνει εἰδήσεις καὶ παίρνει μυστικά.

Μόλις ἐκηρύχθη ἡ ἐπιστράτευσις, ἐτέθη εἰς διαρκὴ κίνησιν. Εἶνε εἰς τὸ ξενιθ τῆς δόξης του. Ὅλαι αἱ σκέψεις τῶν Εὐρωπαϊκῶν Ἀνακτοβουλίων περνοῦν ταυτοχρόνως ἀπὸ τὸν ἰδικόν του ἐγκέφαλον. Ὅ,τι γίνεται εἰς τὸν κόσμον νομίζει ἐξ αὐθυποβολῆς ὅτι τὸ γνωρίζει καὶ διὰ τοῦ Μαρκονεῖου τῆς φαντασίας του μετατρέπεται εἰς «Τελευταίαν ὥραν». Καὶ μεταδίδει τὰς εἰδήσεις του ὡς ὁ δραστηριώτερος ρεπόρτερ. Δὲν συνομιλεῖ πετᾷ βόμβες. Ἀδιαφορεῖ ἂν τὰ γεγονότα τὸν διαφεύσουν. Αὐτὸς πρέπει νὰ εἴπῃ κατὶ νέον, κατὶ ἐκπληκτικόν. Ἡ ἔναρξις τοῦ πολέμου ὑπῆρξε πλέον τὸ non plus ultra τῆς χαρᾶς του. Ὅχι τόσο διότι δὲν στρατολογεῖται, ἀλλὰ διότι ἡμπορεῖ νὰ λέγῃ ὅ,τι θέλει. Ὁ στρατιωτικὸς νόμος εἶνε σαπουνόφουσκὰ δι' αὐτόν.

Τὴν συναντᾷτε βιαστικόν. Σεῖς, ἔχετε πραγματικῶς ἐπείγουσαν ἐργασίαν. Σταματᾷ πρὸ τῶν ποδῶν σας ἀποτόμως.

- Τᾶμαθες; Τᾶμαθες;
- Τί; ἐρωτᾷτε περίτρομος.
- Νέα μάχη σήμερα!...

ΘΕΑΤΡΙΚΑΙ ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΑΙ

Καὶ φωνάζει τόσο δυνατά, ὥστε γίνεται ἀμέσως ἐπιστράτευσις περιέργων, κατὰ τὸ πλεῖστον χασομέρηδων καὶ χαμινίων.

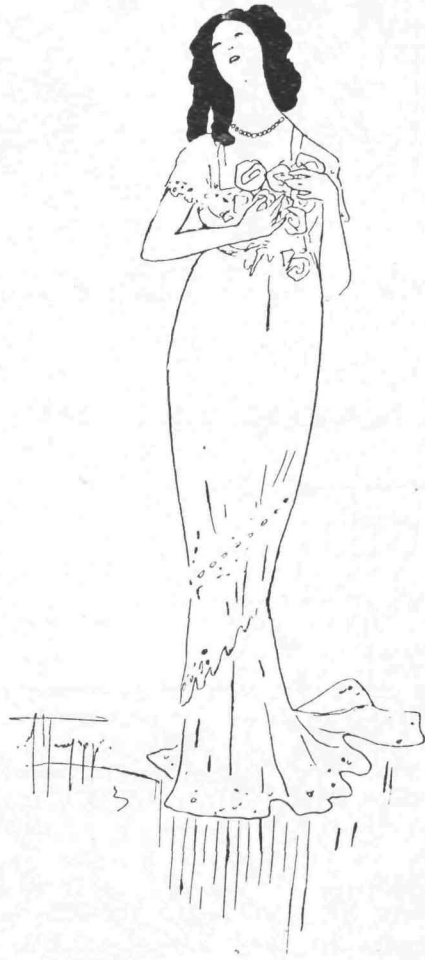
Καὶ σὰς δίδει ἀμέσως τὸ στρατηγικὸν *plan* τῆς μάχης, ἢ ὅποια ἔγεινε εἰς τὸ... κεφάλι του. Σὰς ἀφίνει χάσκοντα καὶ διενθύνεται εἰς ἀγρὰν νέου θύματος.

Γυρίζει ὅλην τὴν ἡμέραν, περιοδεύει εἰς ὅλα τὰ νυκτερινὰ κέντρα. Σχεδὸν δὲν κοιμᾶται. Καὶ διαρκῶς λέγει, ἀφηγεῖται, βεβαιώνει εἰδήσεις. Ἄν τὸν ἐρωτήσετε ποῦ ἔμαθε τὰς εἰδήσεις αὐτάς, συσπᾷ τὰ βλέφαρα, ἀνακινεῖ τὴν κεφαλὴν, συνοφρυοῦται καὶ φέρει τὸν δάκτυλον εἰς τὰ χεῖλη, κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τοῦ Ἀρποκράτους, ὡσάν νὰ σοῦ λέγῃ: «Τὰ ξεύρω ἀπὸ ὑψηλὸν πρόσωπον, εἶνε μυστικόν, δὲν κάνει νὰ τὸ μάθῃ ὁ κόσμος ὅλος».

Τοιοιτοτρόπως πρὶν κηρυχθῇ ὁ πόλεμος, αὐτὸς τὸν ἐκήρυξε δεκάκις. Ὅλαι αἱ ἀνιμαχίαι, αἱ μάχαι ἔχουν ἐν τῷ προσώπῳ του τὸν προάγγελον, τὸν προφήτην, πάντοτε ὅμως... μετὰ Χριστόν. Τῶν τηλεγραφημάτων τοῦ Ἐπιτελάρχου προηγείται πάντοτε ἡ προφητεία του. Ξεύρει ποῦ καὶ πότε καὶ πῶς θὰ νικήσωμεν, πόσοι θὰ πληρωθοῦν καὶ σὰς ἀναγγέλλει συγχρόνως τί διαδραματίζεται εἰς τὸ θέατρον τοῦ πολέμου, ὡς νὰ ἦτο τὸ θέατρον τῆς Κυβέλης. Ξεύρει τί κάμνουν οἱ Μαυροβούνιοι, οἱ Σέρβοι, οἱ Βούλγαροι. Ὁ γεωγραφικὸς χάρτης τῶν Βαλκανίων εἶνε τυπωμένος ἐντὸς τῆς κεφαλῆς του μὲ μίαν μοναδικήν... σύγχυσιν. Ἡ Φιλippias τοποθετεῖται παρὰ τὸ Σόροβιτς καὶ ἡ Κοζάνη παρὰ τὰ Ἰωάννινα. Ἀδιάφορον ἂν τοῦ ὑποδείξετε τὴ ψευτιά του. Εἰδήσεις αὐτὸς πάντοτε ἔχει νὰ μεταδώσῃ «ἀσφαλεῖς».

Κανεῖς δὲν γνωρίζει πότε θὰ τερματισθῇ ὁ πόλεμος. Αὐτὸς πάντα «κάτι» θὰ ἡξεύρῃ. Ἄλλ' ἀφοῦ ἤρχισε τὸν πόλεμον πρὶν κηρυχθῇ, θι' ἔχῃ τάχα τὴν εὐγένειαν καὶ νὰ τὸν τερματίσῃ ἐνωρίτερα ;

ΔΙΚ.

Κυβέλη Ἀδριανοῦ.

Τὸ μόνον φροῦριον τὸ ὁποῖον ἀντέχει μετὰ τὴν ὑποχώρησιν τῶν θερῶν θιάσων. Ἀναμένεται νὰ σιγήσῃ ἐντὸς ὀλίγου.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

Ἡ «Πινακοθήκη» διὰ ν' ἀνταποκριθῇ εἰς τὴν πολεμικὴν φυσιογνωμίαν τοῦ μηνὸς παρεκάλεσε τὴν πρώτην παρ' ἡμῶν καλλιτέχνην τῆς διακοσμητικῆς κυρίαν Ἑλένην Γεωργαντὴ ὅπως σχεδιάσῃ εἰδικὸν πολεμικὸν ἐξώφυλλον. Ἡ κ. Γεωργαντὴ ἐφιλοτέχνησε ἐν ὀραίῳ ἀληθῶς συμβολισμῷ τὴν εἰκόνα τῆς Ἑλληνικῆς ιδέας μαχομένης, δημοσιεύομεν δ' αὐτὸ ὡς ἀνταξίαν προμετωπίδα τοῦ ἀνα χεῖρας πολεμικοῦ τεύχους.

★

Κατὰ τὸν παρελθόντα Αἴγονστον ἀνευρέθησαν τεμάχια θαυμασίων ζωγραφιῶν ἐπὶ τῶν τοίχων τοῦ σπηλαίου τῆς Ἀλτιομίρας εἰς τὰ Πυρηναῖα. Αἱ ζωγραφίαι αὗται, ἔργοι ἀνθρώπων, ἐξ ὧν ἔτι διετήρησαν τὴν δροσερότητα τοῦ χρωματισμοῦ των, παριστῶσι βουβάλους, ἵππους, πηδῶσας ἀντιλόπας καὶ χρονολογοῦνται ἀπὸ εἴκοσι

χιλιάδων ἐτῶν.

Εἰς τὸ τελευταῖον συνέδριον τῆς προϊστορικῆς ἀνθρωπολογίας καὶ ἀρχαιολογίας, ὁπερ συνελήθη εἰς τετάρτην αἵσθησιν ἐν Γενεύῃ, ὁ Γάλλος σοφὸς Δαρῆντ ἐπαρονοίασε δύο πυρίτας λίθους γεγλυμένους, παριστῶντας ζώσας μορφάς, καὶ οἷτινες συνελέγησαν εἰς παλαιοντολογικὰ σιγώματα ἐν μέσῳ ὀπλῶν καὶ ἐργαλείων τῆς αὐτῆς ἐποχῆς.

Ὁ κ. Δαρῆντ προσέβη εἰς λίαν ἐνδιαφέρονσαν ἀνακρίωσιν ἐν τῷ συνεδρίῳ τῆς Γενεύης περὶ τῶν πρώτων τούτων δοκιμῶν γλυπτικῆς τοῦ ἀνθρώπου. Αἱ λίθιναι αὗται μορφᾶι κατεσκευάσθησαν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων τῶν σπηλαίων, διὰ σκοπῶν κτηνημάτων πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς παρομοίωσης. Ὑπάρχει μετὰ αὐτῶν πλῆθος κεφαλῶν λίαν ἀκμαῖα καὶ ἐκφραστικῇ, ὁμοιάζονσα πρὸς γορίλλαν, καὶ εἶνε φαίνεται ἡ εἰκὼν ἐνός ἐκ τῶν προϊστορικῶν προγόνων μας. Ὑπάρχουσιν ἐπίσης